

Rabbi Nochum Rosenberg

115 Clymer St. Suite # 6-E
Brooklyn, N.Y. 11211-6770
Tel: 718-384-3674 Fax: 718-963-1110
Beeper # 917-234-1110

נחום ראזענבערג

רב המקואות
ובעמח"ס אש יצאה מחשבון
פה ברוקלין ניו יארק יצ"ו

בס"ד

יום א' לסדר ואתחנן אל ה' תשס"ג לפ"ק

לכבוד הרבנים הגאונים חברי הביד"צ דקהלת סאטמאר שליט"א
הרה"ג רבי ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א ראב"ד
הרה"ג רבי שלמה יודא וויינבערגער שליט"א חבר הבד"צ
הרה"ג רבי זלמן לייב פילאפף שליט"א חבר הבד"צ
הרה"ג רבי חיים דוד כ"ץ שליט"א חבר הבד"ץ
ובראשם הרה"ג רבי יקותיאל יודא טייטלבוים שליט"א גאב"ד

רציתי לעורר אתכם, היות שסדרתם בי"ד לקהל יטב לב, הדבר הראשון שהבי"ד צריך לדאוג, הוא על כשרות המקואות, שצריכים למנות איש מהימן היודע בהלכות מקואות ובפרקטיקה, שיפקח ויטפל בכל המקואות, כי קהלת סאטמאר יש להם בלעה"ר עשרות מקואות, יש מקואות לנשים, ויש מקואות לאנשים, יש מקואות בהעיר, ויש מקואות בהקאנטריס.

הלא ידעתם אם לא שמעתם את כל התלאה אשר מצאתנו בכל השנים, לבדוק מקואות הקיץ, ועל מקואות הנשים כבר תקנו רובם ככולם, מהם שהרב המכשיר הוא מצוין, ומהם שהוא בדיעבד, אבל לכל הפחות יש לכל מקוה רב המכשיר.

• **בהמקוה נשים בווייליאמסבורג**, היי הרבה בעיות, ובחשאי היי אברך שקבץ כספים למעלה משלושים וחמש אלפים דולר, ואני הדרכתני אותם, מה שצריכים לתקן, וזה היי כמו באחאב בן עמרי מלך ישראל, וכעבדיה הנביא שלא היי אחד מהם שדיבר לשון הרע לאחאב שעבדיה מחבה הנביאים ומחזיקם, כמו כן לא הלשינו שאני הייתי בתוך הדברים, ולכן היי לזה הצלחה נוראה, וכשראה הראב"ד רבי ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א מה שנעשה, לא ידע ההבדל מה שהיי קודם לכן, ומה שתקנו עכשיו.

• **בהמקוה בהכולל אברכים בקיעפ סטריט**, היי הרבה שנים סלונות שמקבלים מים, עם עוד חששות, והכל היי בהכשר של הראב"ד הרה"ג רבי ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א, וקראתי אותו לראות, והודה שלא היי כהוגן, ובי"ה תקנתי הכל מחדש, עם גג של ביטון, עם סילון ישר מלמעלה למטה.

• יגעתי הרבה לעשות מקוה עם מעיין להכולל אברכים בקיעפ סטריט, האברך המשמש ר' יודא שלעזינגער ני"ו פתח המעיין בלי רשות, ונפל לתוכו צינור, והרה"ג ר' זלמן לייב פילאפף

שליט"א, הכשיר המעיין, הגם שאמרתי לו שהי' להצינור חקיקות שעשינו על הגג, ויכולים להוציא הצינור בקל, בכל זאת הוא מתעקש שלא להוציא הצינור, ומוותר שלא להשתמש בהמעיין, כדי שיעשו כרצונו. מהצינור הזה נתגלגל הדבר עד שקרה מה שקרה בהכולל מאמר מרדכי בהכולל קאנטרי כמה שנים ובפרט בשנת תשס"ב, וזה תחת פיקוח של הרה"ג ר' זלמן לייב פילאפף שליט"א, שהי' שם מכשולות כמעט שהי' מדאורייתא, ואחר שהוצאתי מכתב הידועה אחר שבא הדוב בשנת תשס"ב, והרג את הנפש, הודו לי כל האברכים, כי הרבה מהם אמרו שנשותיהם נפגעו מההנהגה שם.

* * *

- **במקוה נשים שבנעפענעק**, הראתי לר' יודל ראזענבערג ז"ל שהי' שם סילון הכפוף בתוך הקיר, והי' באופן קבלה, וכששברתי הקיר כדרכי, שלא לסמוך רק על מה שעניי רואות, מצאתי את זה, וכמעט שר' יודל נתעלף, ולא רצה לבוא לראותו, רק שלח בנו ר' דוד ראזנבערג שליט"א, לראות אם נכון הדבר. וכמובן שכל זה הוא תחת השגחת הראב"ד הרה"ג רבי ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א.
- ארבעים שנה טבלו בהקעמפ שבנעפענעק כל כלי מתכות הצריכים טבילה דאורייתא, ב"לעיק" ושנה אחת לפני פטירתו של ר' יודל ראזענבערג ז"ל, הראתי לו שכל המים היו מי גשמים שעברו בצנורות פסולים, עיי' יו"ד ס"י ר"א סעיף ח' מעיין שהעבירו ע"ג הכלי ותוצה לה פסול, וגם לא הי' נהר כמו שחשב, ואינו מטהר בזוחלין, וזוחלין הוא פסול דאורייתא.
- **במקואות של סאטמאר מחנה רב טוב**, טובלים כלים וגם כל כלי מתכות הצריכים טבילה דאורייתא, והשגחה אם יש לה בכלל, הוא מוזנח מאוד, וגם לטבילת גברא צריכים מקוה כשרה אם הולכים לתוספות קדושה.
- גם הנני מבקש שהמקואות של אנשים, וכן המקואות של הנשים, יהי' **הדלתות פתוח לכל מי שרוצה, לראות ולעיין באופן הכשירו**, כמו בעיר מאנרא, בהמקואות של הנשים, בין בהמקוה של קהל בני יואל, ובין בהקהלה המרכזית דשם, כי במקואות שהדלתות סגורות, יש שם איזה דבר מה שמחבים ומכסים וד"ל. גם יהי' שלט עם הכותבת והטלפון של הבלנית, אם יתרחש איזה טבילה מאוחרת שתוכל לקשר אליה.
- ולכן בקשתי, שהדיינים יעשו וועד המקואות ולמנות איש מהימן היודע בהלכות מקואות ובפרקטיקה, וזהו הדבר הראשון שצריכין לתקן לפני שמתחילים דברים אחרים. וחזקה על חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן, ועד עכשיו הייתם יחודים, וקשה על יחיד לערוך מערכה עם הקהלה, ועכשיו שנתמנתם לבית דין, יש בידיכם לתקן הדת על תילה, על כן תאזרו חיל לעשות למען התורה והיהדות וחפץ ה' בידיכם יצליח.

ואם תרצו הנני מוכן לעזור לתקן כל המקואות הצריכין תיקון, אבל כל זה הוא רק להיות מבחוץ, ולא להתמנות בהוועד, כי אז יהי לי נגיעות שלא לדבר בעת הצורך, וגם שלא על מנת לקבל פרס, כי המצפה לשלחן אחרים עולם חשוך בעדו.

* * *

להרה"ג רבי ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א, ראב"ד.

עבדתי קשה כחצי שנה, לבנות מקוה בסאוט 9, בהכולל של טעמפלער, כשבא להגג והצינורות, שחק ממני הבעה"ב ר' מענדל גוטמאן נ"י ולא רצה לעשות גג וצינורות כשרות, כי עלה לו עוד כספים, וקרה לר' הלל וויינבערגער שליט"א מהתאחדות הרבנים, להכשיר המקוה, והיות שר' הלל אינו יודע בטיב מקואות, ובעירו נייטרא הי' בהמקוה פסולים גדולים, וכשעוררתי להרב מנייטרא זצ"ל, אמר לסגור המקוה תיכף ומיד ולתקנו, על כן לא יכול ר' הלל להכשירו, אז קרא להראב"ד הרה"ג ר' ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א, והכשיר גג פסול עם צינורות פסולים, ור' חיים קלמן קליין שליט"א ממאנרא, בנה בתוך המקוה פלאטפארם, מעל נקב השקה, שעל זה יש חשש של הדברי חיים, והרה"ג ר' ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א הכשיר המקוה, ואחר כך הי' פרסום בכתב-עת "דער איד" שהמקוה הוא כשר.

כששאלתי מהרה"ג ר' ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א, האיך המקוה הוא כשר, הלא הסילונות הם מקבלים, ענה לי שלא ראה מעולם הסילונות, משל למה הדבר דומה להמקולין של בשר של קהל יטב לב הוא נותן הכשר על הבשר רק ממליחה ואילך, דהיינו על המשקולות וכו', כי על השוחט ועל השחיטה הי' לו פקפוק, וכן הדבר הזה, שנתן הכשר רק על המקוה ואילך, ולא על הגג והצינורות, אבל כאן גרע יותר, כי המקוה בעצמו יש לו בעיה לפי הדברי חיים.

כשנעשה הדבר בקשתי מהרה"ג ר' ישראל חיים מנשה פריעדמאן שליט"א לתקנו, ולא רצה, מפני שר' הלל לחץ על הראב"ד שלא לתקנו כדי שלא ישמע לי.

הראב"ד (רבינו אברהם בן דוד) צועק מהצינור "אוי שלא עשיתם הצינור בהכשר", שפוסל צינור הכפוף כל שהוא, ובפרט כשהוא מקבל יש עוד ראשונים הפוסלים, והדברי חיים צועק מהמקוה "אוי שלא עשיתם המקוה בהכשר". למי שיש לו אוזן קשבת יכול לשמוע, כמו בעיר סקווירא שהדג צעק "אוי".

ולכן כשהי' המדובר שתתמנה לראב"ד בירושלים, הראב"ד (רבינו אברהם בן דוד) עמד לנגדך ולא הצלחת! וזכור שעדיין לא תקנו.

הכותב וחותם למען טהרתן של ישראל

נחום ראזענבערג